

[Socialministeren.]

det Spørgsmaal, som det ærede Medlem nævnte, op under disse Forhandlinger, ved jeg ikke, om ikke det ærede Medlem hermed vilde være tilfreds, idet jeg jo meget gerne vilde — det forstod jeg ogsaa, at det ærede Medlem ønskede —, at Lovforslaget blev fremmet paa en saadan Maade, at de enlige Kvinder, der her er Tale om, hurtigst muligt kan faa den Støtte, som denne Lovgivning vil give dem. Jeg vil derfor bede det ærede Medlem og Tingets øvrige ærede Medlemmer, om ikke de kan tage dette Løfte fra mig for gode Varer, saa at vi eventuelt kunde lade Lovforslaget gaa videre uden Udvalgsbehandling. Jeg takker endnu en Gang for den venlige Behandling, Lovforslaget har faaet.

Esther Malling Pedersen: Jeg takker den højtærede Minister for Tilsagnet, som jeg erklærer mig tilfreds med. Jeg haaber, at det meget hurtigt vil blive omsat i Handling.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.

Den sidste Sag paa Dagsordenen var:

Første Behandling af Forslag til Lov om Valg til Rigsdagen.

(Lovforslaget findes i Tillæg C. Sp. 1777).

Lovforslaget sattes til Forhandling.

Indenrigsministeren (Smørum): Jeg skal tillade mig for det høje Ting at forelægge Forslag til Lov om Valg til Rigsdagen, saaledes som dette Lovforslag er vedtaget i det andet høje Ting.

De vigtigste Ændringer i Forhold til den gældende Valglov indeholdes i de nye Regler i Lovforslagets §§ 17 og 42 og 43 om Mandaternes Fordeling ved Folketingsvalg og Opgørelsen af Folketingsvalget. Ved Siden heraf foreslaas der visse administrative og tekniske Ændringer, som til Dels ogsaa berører Landstingsvalgene, og som jeg kort skal berøre i det følgende. Men Hensyn til Enkeltheder skal jeg henvise til de Bemærkninger, der ledsagede Lovforslaget ved dettes Fremsettelse i Folketinget, samt til Folketingsudvalgets Betænkning over Lovforslaget. Som det fremgaar af Betænkningen har

jeg givet Tilsagn om, at jeg efter Forhandling med Partierne vil nedsætte en hurtigt arbejdende Valglovskommission, der skal afgive Betænkning senest 2 Aar efter dens Nedsættelse. Som Følge heraf har man udskudt Løsningen af en Række Problemer, der blev behandlet i Folketingsudvalget.

Hovedformaålet med det foreliggende Lovforslag er dels at sikre, at Partierne i Folketinget faar en ligelig Repræsentation i Forhold til deres Stemmetail, dels at ændre Mandatfordelingen paa Omraaderne, saa at der tages tilbørligt Hensyn til den Forskydning i Folketal og Vælgertal, der er sket siden 1915. Færøernes Mandattal er tidligere ved en særlig Valglov blevet forhøjet til 2, og det foreslaas nu, at Antallet af Mandater uden for Færøerne forhøjes fra 148 til 149, saa at Folketingets samlede Medlemstal fremtidig bliver 151.

Ved Fordelingen af Mandater paa Landets 3 Omraader og paa Amts- og Storkredsene er man bundet af Bestemmelsen i Grundlovens § 32, hvorefter der ved Kredsinddelingen skal tages Hensyn saavel til Folketal og Vælgertal som til Befolkningstæthed. Efter Valgloven af 1915 var det Mening at føre Grundlovens Bestemmelse ud i Livet paa den Maade, at der for hvert Omraade og for hver Amts- og Storkreds beregnedes et Forholdstal, der udgjorde Summen af Kredsens Folketal, Kredsens Vælgertal og 10 Gange Kredsens Areal i Kvadratkilometer, men som Følge af en Forskydning i Mandatfordelingen ved Lovens Gennemførelse blev Arealfaktoren faktisk fastsat til 14. Ved det foreliggende Lovforslag benyttes det samme Grundlag for Mandatfordelingen som i 1915. Sammenligner man imidlertid de Folketal og Vælgertal, der laa til Grund ved 1915-Forslaget, med Folketallet og Vælgertallet i 1945, viser det sig, at der her er Tale om en Stigning paa ca. 99 pCt., medens Arealet i samme Periode kun er steget med ca. 10 pCt. Naar man derfor i Dag skal tage samme Hensyn til de tyndt befolkede Omraader som i 1915, maa Arealfaktoren forhøjes, fordi det samlede Folketal og Vælgertal, som jeg anførte, er steget væsentligt mere end Arealet. En foretagen Beregning viser, at Arealfaktoren skulde være 25,38, men dette Tal er i Forslaget afrundet til 25. Resultatet bliver derfor, at Fordelingen af Mandaterne paa Omraaderne og Fordelingen af Kredsmandaterne paa de enkelte Amts- og Storkredse maa foretages paa Grundlag af Forholdstal, der for hver Kreds bestemmes af Kredsens Folketal, Kredsens Vælgertal og 25 Gange Kredsens Areal i